

U s t a w a

z dnia

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

O Reprezentacyi powiatowój i o Ordynacyi wyborczój powiatowój.

Zgodnie z uchwałą Sejnu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, wydaję na podstawie Ustawy z dnia 5. Marca 1862. L. 18. dz. pr.P. załączoną Ustawę o Reprezentacyi powiatowój, i w związku z nią zostającą Ordynacyę wyborczą powiatową, i rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Niniejsza Ustawa o Reprezentacyi powiatowój, i w związku z nią zostająca Ordynacya wyborcza powiatowa wejdą w wykonanie od czasu, gdy nowe Reprezentacye Gmin, na mocy Ustawy z dnia
wybrane zostaną.

Art. II.

Wykonanie téj Ustawy polecam Mojemu Ministrowi Stanu.

Wiédeń dnia

RECORD OF THE

... ..

... ..

... ..

... ..

I.

Ustawa o Reprezentacji powiatowej dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Dział I.

o ustanowieniu Reprezentacji powiatowej.

W ogólności.

§. 1.

W Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ustanawiają się Reprezentacje powiatowe.

Reprezentacją powiatową jest Rada powiatowa i Wydział powiatowy.

§. 2.

Obszar, na który rozciąga się zakres działania Reprezentacji powiatowej.

Zakres działania Reprezentacji powiatowej rozciąga się do wszystkich Gmin i obszarów dworskich, do powiatu należących.

Gminy, mające własne statuta podlegają wprawdzie w swoich sprawach gminnych Wydziałowi krajowemu, względnie Sejmowi, a co do poruczonego zakresu działania, politycznej Władzy krajowej; w innych jednak sprawach, wchodzących w zakres działania Reprezentacji powiatowej należą one do związku powiatowego.

Stolica kraju Lwów, i miasto Kraków wyjęte są pod każdym względem od tego związku.

§. 3.

Po upływie lat trzech od zaprowadzenia Reprezentacji powiatowych, obszar, na który rozciąga się zakres działania tych Reprezentacyj, może być zmieniony tylko w drodze Ustawy krajowej.

§. 4.

Siedziba Reprezentacji powiatowej.

Siedziba politycznego urzędu powiatowego jest także siedzibą Reprezentacji krajowej.

Skład Rady powiatowej.

§. 5.

Rada powiatowa składa się z Reprezentantów następujących, podług interesów utworzonych grup:

- a) większych posiadłości ziemskich;
- b) najwyżej opodatkowanych z kategorii przemysłu i handlu;
- c) Gmin miejskich;
- d) Gmin wiejskich,

o ile grupy te znajdują się w powiecie.

§. 6.

Do pierwszej grupy (§. 5. a.) należą ziemskie posiadłości tabularne, położone w powiecie.

Do drugiej grupy (§. 5. b.) należą ci dzierżyciele przedsiębiorstwa przemysłowego, górniczego lub handlowego, wykonywanego w powiecie, którzy od takiego przedsiębiorstwa i od przeznaczonych do tego realności, opłacają przynajmniej 100 złr. podatków bezpośrednich, bez dodatku nadzwyczajnego (wojennego).

Do trzeciej grupy (§. 5. c.) należą wszystkie w powiecie leżące miasta i miasteczka, teraz prawnie jako takie uznane.

Do czwartej grupy (§. 5. d.) należą wszystkie inne Gminy w powiecie.

§. 7.

Liczba członków Rady.

Rada powiatowa składa się z 36 członków.

§. 8.

Rozdzielenie liczby członków Rady na grupy.

Ogólna liczba wybrać się mających członków Rady powiatowej, rozdzieloną będzie na istniejące w powiecie grupy w tym stosunku, w jakim się ma ogólna suma podatków bezpośrednich w powiecie do sumy podatków bezpośrednich, opłacanej przez każdą pojedynczą grupę.

Przytém mają jednak być zachowane następujące prawidła:

- a) Przy grupie większych posiadłości ziemskich, policzone będą nie tylko ciążące na nich podatki bezpośrednie (od gruntów, domów, propinacyi i t. p., lecz także i podatki bezpośrednie od przemysłowych, górniczych i innych przedsiębiorstw w tych posiadłościach wykonywanych, z wyjątkiem jednak podatków, opłacanych przez trzecie osoby najwyżej opodatkowanych w kategorii przemysłu i handlu.
- b) Jeżeli kwota podatkowa osób, należących do grupy najwyżej opodatkowanych z kategorii przemysłu i handlu, nie dosięga połowy onej kwoty, jaka się okaże z podzielenia ogólnej sumy podatków bezpośrednich w powiecie przez wska-

zana w §. 7. liczbę członków Rady powiatowej, wtedy grupa ta nie będzie obierać osobnego członka Rady, a podatki przez nią opłacane, policzone będą podług miejscowości, w których wykonywają się przedsiębiorstwa, przy grupie miast i miasteczek, albo przy grupie Gmin wiejskich, albo też przy grupie posiadłości większych.

- c) Grupa miast i miasteczek obiera przynajmniej jednego członka Rady, bez względu na kwotę podatkową, jaką ta grupa opłaca, chociażby w powiecie znajdowało się tylko jedno miasto lub miasteczko.
- d) Przy grupie miast i miasteczek, jakoteż przy grupie gmin wiejskich, policzone będą tylko te kwoty podatkowe, które nie są już policzone przy grupach większych posiadłości, i najwyżej opodatkowanych z kategorii przemysłu i handlu.
- e) Liczba członków Rady powiatowej, na jedną grupę przypadająca, nie może nigdy być większą jak $\frac{1}{3}$ ogólnej liczby członków Rady. (§. 7.) Jeżeli jednak w powiecie są tylko dwie grupy do wyboru uprawnione, wtedy każda z nich wybierze połowę członków Rady.

§. 9

Jeżeli między gminami miejskimi w powiecie jest miasto, wybierające dla siebie osobnego posła na Sejm krajowy, wtedy liczba członków Rady na grupę gmin miejskich przypadająca, rozdzieloną będzie między to miasto i inne Gminy miejskie, w stosunku do sumy podatków bezpośrednich, przez wspomniane miasto z jednej strony, a przez inne gminy miejskie z drugiej strony, opłacanych.

§. 10.

Podług postanowień §§. 8. i 9. Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem krajowym dokona rozdziału liczby członków Rady naprzód na każdy peryod wyborezy.

§. 11.

Blizsze postanowienia względem wyboru członków Rady powiatowej, zawiera Ordynacya wyboreza powiatowa.

§. 12.

Należące do Rady powiatowej posiadacze większych posiadłości, i najwyżej opodatkowani z kategorii przemysłu i handlu, jeżeli nie mają w powiecie stałego zamieszkania, mogą dać się zastąpić w tej Radzie przez pełnomocników.

Wybór Rady powiatowej.

Pełnomocnicy.

Pełnomocnik może zastępować tylko jedną osobę. Nie może być pełnomocnikiem, kto już do Rady powiatowej należy.

§. 13.

Skład i wybór Wydziału powiatowego.

Wydział powiatowy składa się z Prezesa i sześciu innych członków, włącznie z zastępcą Prezesa. Członkowie Wydziału będą mieć zastępców.

Postanowienia względem wyboru Prezesa, członków Wydziału powiatowego i ich zastępców, zawiera Ordynacja wyborcza powiatowa.

Wybór Prezesa i jego zastępcy potrzebuje zatwierdzenia cesarskiego.

§. 14.

Peryod wyborczy.

Rada powiatowa wybiera się na lat trzy. Wyjąwszy przypadek, przewidziany w §. 53., Rada sprawować winna swoje czynności aż do wstąpienia nowo obranej Rady.

Wydział powiatowy obierany będzie na cały peryod wyborczy Rady powiatowej, i urzęduje aż do wstąpienia nowego Wydziału.

§. 15.

Wybory, uzupełniające do Rady.

W miejsce członka Rady, ustępującego przed upływem peryodu wyborczego, obrany będzie niezwłocznie z grupy, do której na eżał, na dalszy czas tego peryodu, członek nowy do Rady.

§. 16.

Powołanie zastępców i wybór uzupełniający do Wydziału.

W razie śmierci lub dłuższej niemożności pełnienia zobowiązań, zastąpi członka Wydziału właściwy jego zastępca. W miejsce jednak członka, przez całą Radę wybranego, może Wydział w razie nieprzyjęcia zastępstwa przez właściwego zastępcę, powołać innego z zastępców, przez całą Radę wybranych (§. 33. Ordynacji wybor. pow.).

Stale ustępującego członka Wydziału zastąpi Rada przy pierwszym zgromadzeniu nowym wyborem, na dalszy czas peryodu wyborczego.

Prezesa lub jego zastępcę stale ustępującego, winna zastąpić Rada najdalej do dni 30 nowym wyborem, na dalszy czas peryodu wyborczego.

Przyrzeczenie, zastępujące miejsce przysięgi.

§. 17.

Prezes i jego zastępca mają złożyć w ręce Namiestnika lub jego delegata w miejsce przysięgi przy-

rzeczenie, „iż zachowają Jego Césarsko Królewskiej Apostolskiej Mości wierność i posłuszeństwo, przestrzegać będą ustaw, i wypełniać sumiennie obowiązki swoje.“

Takież przyrzeczenie złożą i inni członkowie Wydziału w ręce Prezesa.

§. 18.

Wynagrodzenie.

Posada członka Reprezentacyi powiatowej jest bezpłatną.

Prezes i członkowie Wydziału powiatowego, mogą jednak żądać wynagrodzenia z funduszów powiatu, za wydatki w gotowych pieniądzech, z ich urzędowaniem połączone. O sposobie i wysokości tego wynagrodzenia orzeka Rada powiatowa.

§. 19.

Ustąpienie z posady.

Członek Reprezentacyi powiatowej traci posadę, jeżeli zajdzie lub wiadomą się stanie okoliczność, któraby pierwotnie jego obieralności lub uprawnieniu do wstąpienia w grono Rady stała na przeszkodzie.

Jeżeli członek Reprezentacyi powiatowej popadnie w śledztwo, z powodu jednego z czynów karygodnych, w §§. 3. i 11., Ordynacyi wyboreczój dla Gmin wskazanych, lub jeżeli do jego majątku konkurs ogłoszony, albo postępowanie ngodne zarządzone zostanie, wtedy nie będzie mógł sprawować swego urzędu, jak długo trwa to postępowanie karne, konkursowe lub ugodne.

Dział II.

O zakresie działania Reprezentacyi powiatowej.

A)

O zakresie działania Rady powiatowej.

§. 20.

W ogólności.

Do zakresu działania Rady powiatowej należą wszystkie sprawy wewnętrzne, odnoszące się do wspólnych interesów powiatu i jego przynależnych.

Rada powiatowa jest w tych sprawach organem obradującym i uchwalającym: Władza wykonawcza jej nie przysłuża.

§. 21.

Sprawy ekonomiczne.

Do Rady powiatowej należy w szczególności zarząd ekonomiczny powiatu. Zarząd ten obejmuje wspólny majątek i wspólne potrzeby powiatu i jego zakładów.

Zakładami powiatowemi są wszelkie wspólne instytucje i urzędnia, które na mocy ustawy, lub w skutek uchwały Rady powiatowej, w obrębie ustaw powziętj, utrzymywane są z funduszów powiatu. Tu należą szczególnie uposażone z funduszów powiatu zakłady dla kultury krajowej, zakłady zdrowia, zaopatrzenia ubogich i inne dobroczynne, niemniej w obrębie ustaw, instytucje i urzędnia w celu podniesienia oświaty.

Dla łatwiejszego osiągnięcia celów tu wskazanych, mogą dwie lub więcej Rad powiatowych połączyć się dla utworzenia wspólnych instytucyj, lub zaprowadzenia wspólnych urzędów.

§. 22.

Rada powiatowa obraduje i uchwała we wszystkich sprawach ekonomicznych powiatu, nie należących do zwykłego zarządu majątkiem.

Do niej należy rozpoznawanie i ustanowienie rocznego budżetu, jakoteż rozpoznawanie i załatwianie rocznych rachunków, odnośnie do dochodów i wydatków powiatu i zakładów powiatowych.

Rok administracyjny powiatu zaczyna się i kończy równocześnie z rokiem administracyjnym Państwa.

§. 23.

Na wydatki, nie pokryte dochodami majątku zakładowego, może Rada powiatowa nakładać i pobierać dodatki do podatków bezpośrednich, aż do wysokości 10% tychże podatków.

Dodatki nad 10% aż do 20% od podatków bezpośrednich, mogą być nałożone za uchwałą Rady powiatowej z przyzwoleniem Wydziału krajowego.

Dodatki do podatków bezpośrednich, przenoszące 20%, lub inne opłaty i repartyce, mogą być nałożone tylko na mocy ustawy krajowej.

Powiatowe dodatki do podatków, mają być pobierane przez te same organa, i ściągane za pomocą tych samych środków, co podatki.

§. 24.

Rada powiatowa może w interesie powiatu zaciągać pożyczki, lub przyjmować zobowiązania, jeżeli kwota pożyczki, lub wartość ciężaru wynikającego z zobowiązania, łącznie z długami już istniejącymi, nie przewyższa 5% podatków bezpośrednich, w powiecie przepisanych.

Do zaciągania pożyczek, lub przyjęcia zobowiązań, przekraczających tę miarę, lecz nie przenoszą-

Dodatki do podatków.

Pożyczki.

ych 50% wspomnianych podatków, potrzebne jest zezwolenie Wydziału krajowego.

Do pożyczek większych, jakoteż do innych operacji kredytowych, potrzebną jest ustawa krajowa.

§. 25.

Utrzymanie majątku.

Rada powiatowa winna starać się o utrzymanie majątku powiatu i zakładów powiatowych, i wykonywać nadzór nad zarządem tego majątku.

Do ważności uchwały Rady powiatowej, dotyczącej pozbycia, zamiany, stałego obciążenia lub zastawienia majątku zakładowego, potrzebne jest zatwierdzenie Wydziału krajowego.

§. 26.

Ustanawianie służby.

Rada powiatowa uchwała liczbę, płacę i zaopatrzenie urzędników i sług potrzebnych dla Wydziału powiatowego lub dla pojedynczych przedmiotów administracji; stanowi również o warunkach i sposobie ich mianowania i o dyscyplinarném postępowaniu z nimi; niemniej uchwała zarzady instrukcyi służbowej dla tych urzędników i sług.

§. 27.

W sprawach gminnych.

Ustawy postanawiają zakres działania Rady powiatowej w sprawach Gmin i obszarów dworskich.

§. 28.

Udzielanie zdań. Stawianie wniosków.

Rada powiatowa winna udzielić swojego zdania we wszystkich sprawach, w których Rząd lub Sejm albo Wydział krajowy jej zdania zasięga.

Ma ona prawo, w interesie powiatu przedstawiać wnioski Rządowi, Sejmowi i Wydziałowi krajowemu.

B)

O zakresie działania Wydziału powiatowego.

§. 29.

W ogólności.

Wydział powiatowy jest w sprawach powiatu organem zarządzającym i wykonawczym.

§. 30.

W sprawach ekonomicznych.

Wydział załatwia sprawy zwykłego zarządu majątkiem powiatowym; on kieruje i zawiaduje zakła-

dami powiatowemi, a nadzoruje zakłady powiatowe, mające własny zarząd.

Wydział powiatowy układa corocznie budżety i rachunki.

Najmniej na 14 dni przed rozpoznaniem w Radzie, muszą być tak budżety, jak rachunki złożone w Wydziale do przejrzenia przez opodatkowanych w powiecie.

Termin tego publicznego złożenia ma być ogłoszony. Spostrzeżenia, poczynione przez opodatkowanych, mają być wzięte pod rozwagę przy rozpoznawaniu budżetów i rachunków rocznych.

§. 31.

Prace przygotowawcze. Wykonywanie uchwał.

Wydział powiatowy przygotowuje przedmioty do obrad Rady, i wprowadza w wykonanie uchwały Rady.

§. 32.

Reprezentacja na zewnątrz. Wydawanie dokumentów.

Wydział powiatowy reprezentuje Radę powiatową na zewnątrz, i we wszystkich sprawach prawnych, i pośredniczy w jej korespondencyach.

Dokumenty, wydawane w imieniu Reprezentacji powiatowej, mają być podpisywane przez Prezesa lub jego zastępcę i przez dwóch członków Wydziału powiatowego.

§. 33.

Władza dyscyplinarna.

Wydziałowi powiatowemu podlegają urzędnicy i słudzy, jemu przydzieleni, lub dla pojedynczych przedmiotów administracyjnych mianowani. Wydział wykonywa nad nimi władzę dyscyplinarną, w miarę przyznanego sobie upoważnienia (§. 26.).

§. 34.

Odpowiedzialność.

Wydział powiatowy jest odpowiedzialny Radzie powiatowej za swoje urzędowe czynności, i winien zdawać jej sprawę z tych czynności.

§. 35.

Instrukcje wydawane przez Radę.

Rada powiatowa ma prawo wydawania szczegółowych instrukcyj, co do spraw należących do Wydziału powiatowego, i co do sposobu ich załatwiania.

§. 36.

W sprawach gminnych.

Ustawy postanawiają zakres działania Wydziału powiatowego w sprawach Gmin i obszarów dworskich.

Jeżeli sprawa, do której według ustaw potrzebne jest przyzwolenie Rady powiatowej, tak jest nagłąca,

że jej załatwienie bez szkody dla Gminy, lub dla Obszaru dworskiego, nie może być odroczone aż do zebrania się Rady powiatowej, natenczas wchodzi Wydział powiatowy w atrybucye Rady powiatowej, której w swoim czasie winien zdać sprawę z powziętej uchwały.

§. 37.

Specjalne komisye.

Wydział może pod własną odpowiedzialnością poruczać poszczególne sprawy specjalnym komisjom, lub pojedynczym osobom.

Dział III.

O traktowaniu spraw.

§. 38.

Zwołanie Rady powiatowej.

Rada powiatowa zbiera się na wezwanie Prezesa co kwartał na zwyczajne Zgromadzenie.

W ważnych i nagłych przypadkach, albo na żądanie politycznej Władzy krajowej, lub Wydziału krajowego, winien Prezes zwołać Zgromadzenie nadzwyczajne.

Zgromadzenie, które nie jest zwołane przez Prezesa, lub w razie przeszkody przez jego zastępcę, jest nieprawne, a powzięte na nim uchwały są nieważne.

§. 39.

Załatwianie spraw i przewodniczenie na posiedzeniach.

Rada powiatowa, zebrana w skutek należytego zwołania, obraduje i załatwia sprawy należące do jej zakresu, na posiedzeniach.

Prezes, a w razie przeszkody jego zastępca przewodniczy na posiedzeniach Rady, zarządza, otwiera i zamyka posiedzenia.

§. 40.

Jawność posiedzeń.

Posiedzenia Rady powiatowej są jawne. Wyjątkowo jednak może Rada uchwalić posiedzenie tajne na żądanie Przewodniczącego, albo pięciu członków Rady. Posiedzenia, na których przedmiotem obrad są budżety lub rachunki powiatowe, muszą być jawne.

Gdyby publiczność przeszkadzała obradom, lub swobodę ich tamowała, Przewodniczący ma prawo i obowiązek, po uprzedniem i bezskutecznym napomnieniu, nakazać ustąpienie publiczności.

§. 41.

Porządek przedmiotów.

Przewodniczący w Radzie oznacza porządek przedmiotów obrad, i winien wykluczyć od obrad sprawy,

nie należące do zakresu czynności Rady. Zażalenia przeciw takiemu wykluczeniu rozstrzyga polityczna Władza krajowa, za poprzedniem porozumieniem się z Wydziałem krajowym.

§. 42.

Do powzięcia uchwały potrzebną jest obecność więcej niż połowy członków Rady.

Do ważności uchwały potrzebną jest bezwzględna większość głosów obecnych.

Przewodniczący głosuje przy wyborach; prócz tego głosuje on tylko w razie równości głosów, a wtedy to zdanie staje się uchwałą, które, z doliczeniem jego głosu, większość bezwzględną otrzyma.

§. 43.

Głosowanie odbywa się jawnie. Przy wyborach i obsadzaniu posad, odbywa się głosowanie kartkami.

§. 44.

Jeżeli Przewodniczący sądzi, że uchwała Rady powiatowej przekracza jej zakres działania, lub że sprzeciwia się ustawom, obowiązany jest zawiesić uchwałę, i o rozstrzygnięcie, czy uchwała może być wykonaną lub nie, udać się przez polityczną Władzę powiatową do politycznej Władzy krajowej, która przed rozstrzygnięciem ma porozumieć się z Wydziałem krajowym.

§. 45.

Uchwały Rady powiatowej zaciągane będą w protokoły. Protokół z każdego posiedzenia podpisuje Przewodniczący i sekretarz.

Przejrzenie protokółów każdemu jest dozwolone.

§. 46.

Prezes Rady przewodniczy Wydziałowi powiatowemu, i kieruje jego czynnościami.

W razie przeszkody Prezesa, wchodzi w jego prawa i obowiązki jego zastępca.

Wydział powiatowy załatwia sprawy zazwyczaj kolegialnie.

Do powzięcia uchwały potrzebną jest obecność Prezesa lub w razie przeszkody jego zastępcy, i przynajmniej trzech członków Wydziału.

Do ważności uchwały potrzebna jest bezwzględna większość głosów obecnych.

Przepisy §. 45. stósują się także do uchwał Wydziału.

Rada powiatowa może oznaczyć sprawy, które Prezes będzie mocen załatwiać potocznie.

Powzięcie uchwał w Radzie.

Głosowanie.

Zawieszanie uchwał.

Protokoły posiedzeń.

Załatwianie spraw, i powzięcie uchwał w Wydziale.

§. 47.

Obwieszczenia Wydziału.

Wydziałowi powiatowemu wolno wydawać obwieszczenia tylko w sprawach administracyjnych, do jego zakresu działania należących.

Dział IV.**o nadzorze nad Reprezentacją powiatową.**

§. 48.

Prawa Reprezentacji krajowej.

Sejm za pośrednictwem Wydziału krajowego czuwa nad t \acute{e} m, ażeby majątek zakładowy powiatu i zakładów powiatowych nie został uszczuplony.

Wydział krajowy może w tym celu żądać objaśnień i usprawiedliwień od Reprezentacji powiatowej, i przez delegowanie komisji zarządzać dochodzenia na miejscu.

W wykonaniu tego prawa nadzoru, upoważniony jest Wydział krajowy w razie potrzeby użyć stosownych środków zaradczych.

§. 49.

Rekursa przeciw uchwałom Reprezentacji powiatowej (Rady powiatowej i Wydziału powiatowego) rozstrzyga Wydział krajowy, wyjąwszy w razach, w §. 51. przewidzianych.

Rekurs ma być wniesiony w ciągu 14dniowego prekluzyjnego terminu od dnia ogłoszenia lub doręczenia uchwały, do Wydziału powiatowego, który go przedłoży Wydziałowi krajowemu.

§. 50.

Prawa Władz rządowych.

Rządowi służy prawo nadzoru nad Reprezentacją powiatową w tym kierunku, ażeby ta Reprezentacja nie przekraczała swojego zakresu działania, i nie działała przeciw istniejącym ustawom.

To prawo nadzoru wykonywa polityczna Władza krajowa, przez polityczną Władzę powiatową, znajdującą się w siedzibie Reprezentacji powiatowej. Polityczna Władza powiatowa może w tym celu żądać udzielenia sobie uchwał i potrzebnych wyjaśnień.

Przełożony t \acute{e} j Władzy lub jego delegowany ma także prawo być obecnym na posiedzeniach Rady powiatowej, i każdego czasu, wszelako bez przerywania mowcy. zabiierać głos; w głosowaniu jednak wtenczas tylko ma udział, jeżeli jest członkiem Rady powiatowej.

§. 51.

Polityczna Władza krajowa rozstrzyga rekursa przeciw takim uchwałom Reprezentacyi powiatowej, przez które istniejące ustawy są naruszone, lub błędnie zastosowane.

Jeżeli Reprezentacya powiatowa poweźmie uchwałę, która przekracza jej zakres działania, lub sprzeciwia się ustawom, polityczna Władza powiatowa ma prawo i obowiązek wstrzymać jej wykonanie, niezwłocznie jednak przedłożyć ona powinna pytanie, czy uchwała może być wykonaną lub nie, politycznej Władzy krajowej, która przed rozstrzygnięciem ma się porozumieć z Wydziałem krajowym.

Przeciw orzeczeniu politycznej Władzy krajowej służy rekurs do właściwego Ministerstwa.

§. 52.

Jeżeli Rada powiatowa zaniedbuje lub odmawia dopełnienia obowiązków przypadających na powiat na mocy specjalnych ustaw, polityczna Władza kra- ma zarządzić temu w sposób odpowiedni na koszt i stratę powiatu.

§. 53.

Namiestnik może rozwiązać Radę powiatową.

Radzie służy rekurs do właściwego Ministerstwa. Rekurs ten nie ma mocy wstrzymującej.

Najdalej w sześć tygodni po rozwiązaniu Rady, musi być rozpisany nowy wybór.

Namiestnictwo w porozumieniu się z Wydziałem krajowym przedsięwzięć środki potrzebne dla tymczasowego załatwiania spraw, aż do ustanowienia nowej Rady powiatowej.

Odroczenie lub rozwiązanie Rady powiatowej.

III.

Ordynacya wyborcza powiatowa

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Dział I.

O wyborach członków Rady powiatowej.

§. 1.

Prawo wybierania.

a) *W grupie większych posiadłości.*

Prawo wybierania członków Rady powiatowej w grupie większych posiadłości mają obywatele Państwa Austriackiego, którzy posiadają w powiecie dobra ziemskie tabularne, i opłacają z nich rocznie przynajmniej 100 złr. podatków bezpośrednich, bez dodatku nadzwyczajnego (wojennego).

Do tych podatków wliczone będą podatki, wspomniane w §. 8. lit. a) Ustawy o Reprezentacyi powiatowej.

Posiadanie dwóch lub więcej dóbr tabularnych w powiecie położonych, z których razem opłaca się wspomniana kwota podatkowa, uprawnia także do wyboru.

§. 2.

Uprawnieni do wyboru w grupie większych posiadłości ziemskich, mogą to prawo wykonywać przez pełnomocników.

Za gminy, posiadające dobra, których posiadanie uprawnia do wyboru w grupie większych posiadłości, wykonywa prawo wybierania Naczelnik Gminy lub jego zastępca.

Za osoby, nie mające własnowolności, wykonywają prawo wybierania ich prawni zastępcy, lub mianowani przez tychże pełnomocnicy.

Za żonę, żyjącą z mężem, wykonywa to prawo mąż; za inne niewiasty ich pełnomocnicy.

Co do wykonywania prawa wybierania, niemniej co do zastępców i pełnomocników, mają także być zastosowane §§. 5. do 8. Ordynacyi wyborczej dla Gmin.

§. 3.

Jeżeli w grupie większych posiadłości liczba osób do wyboru uprawnionych jest równie wielką

lub mniejszą, niż liczba członków Rady powiatowej, na tę grupę przypadająca, wtedy każda z tych osób, jeżeli jest obieralną, ma prawo wstąpić bez wyboru do Rady powiatowej, lub dać się zastąpić przez pełnomocnika, (§. 12. Ustawy o Reprezentacji powiatowej).

Gdyby tym sposobem liczba członków Rady, na tę grupę przypadająca, nie była uzupełnioną, uprawnieni w tej grupie mają uzupełnić ją wyborem innych osób.

§. 4.

b) *W grupie najwyżej opodatkowanych z kategorii przemysłu i handlu.*

Prawo wybierania w grupie najwyżej opodatkowanych z kategorii przemysłu i handlu, mają obywatele Państwa Austriackiego, którzy są dzierżycielami przedsiębiorstwa przemysłowego, górniczego lub handlowego, wykonywanego w powiecie, i od takiego przedsiębiorstwa, jako też od przeznaczonych do tego realności, opłacają przynajmniej 100 złr. podatków bezpośrednich bez dodatku nadzwyczajnego.

Uprawnieni do wyboru w tej grupie mogą to prawo wykonywać przez pełnomocników, jeżeli nie są obecnymi w powiecie.

Co do prawa wybierania i wykonania tego prawa, stosują się tu postanowienia §. 3. niniejszej Ustawy, jako też §. 4. punkt 1. i 2. i §§. 5., 6. i 8. Ordynacyi wyborczej dla Gmin.

§. 5.

c) *W grupie Gmin miejskich.*

Miasto, obierające dla siebie osobnego posła na Sejm krajowy, wybiera także osobno członków Rady powiatowej na nie przypadających, (§. 9. Ustawy o Reprezentacji powiatowej). Wybór ten wykonywa Rada gminna.

Jeżeli w powiecie jest tylko jedna Gmina, do grupy Gmin miejskich należąca, członków Rady powiatowej, na tę grupę przypadających, wybiera Rada gminna.

§. 6.

Inne Gminy miejskie obierają wspólnie członków Rady powiatowej.

Uprawnionymi do wyboru w tych Gminach są: Naczelnicy Gminy, i z każdej Gminy przynajmniej dwóch delegatów, obrany przez Radę gminną ze swojego grona.

W Gminie mającej więcej niż 500 ludności do Gminy przynależnej, wybiera Rada gminna z grona swojego jednego delegata na każde 250 ludności.

§. 7.

d) *W grupie Gmin wiejskich.*

Prawo wybierania w grupie Gmin wiejskich mają Naczelnicy Gmin, i z każdej Gminy przynajmniej

jeden delegat, którego Rada gminna obiera ze swojego grona.

W Gminie mającej więcej niż 500 ludności, do Gminy przynależnej, wybiera Rada gminna z grona swojego jednego delegata na każde 500 ludności.

§. 8.

Prawo wybierania członków Rady powiatowej w grupie Gmin wiejskich, mają także obywatele Państwa Austriackiego, którzy posiadają w powiecie dobra ziemskie tabularne, i opłacają rocznie mniej niż 100 złr. podatków bezpośrednich bez dodatku nadzwyczajnego.

Co do wykonywania tego prawa, mają być zastosowane postanowienia §. 2.

§. 9.

Kto ma prawo wybierania w dwóch lub więcej grupach, może to prawo wykonywać tylko w tej grupie, która w §. 5. Ustawy o Reprezentacji powiatowej, przed innymi jest wymieniona.

Kto w kilku Gminach miejskich jest członkiem Rady gminnej, może wykonywać prawo wybierania tylko za tę Gminę, w której ma zwykle zamieszkanie, a gdyby w żadnej nie miał zwykłego zamieszkania, tylko za tę, w której najwyższym jest opodatkowany. Postanowienie to stosuje się także do grupy Gmin wiejskich.

§. 10.

Obiéralnym na członka Rady powiatowej jest, z wyjątkiem niewiast, każdy obywatel Państwa Austriackiego, jeżeli :

- a) ukończył 24 lat wieku;
- b) używa własnowolności, i
- c) albo ma prawo wybierania w grupie większych posiadłości, lub w grupie najwyższym opodatkowanych z kategorii przemysłu i handlu, lub ma prawo wybierania na mocy §. 8., albo obiéralnym jest do Rady gminnej w jednej z Gmin powiatu, albo jest przełożonym jednego z obszarów dworskich, położonych w powiecie, albo też przynajmniej od roku opłaca w powiecie jakikolwiek podatek bezpośredni.

§. 11.

Te same powody, które wyłączają albo wykluczają od prawa wybierania lub od wybieralności do Rady gminnej, wyłączają albo wykluczają także od prawa wybierania, lub od wybieralności do Rady po-

Ograniczenie prawa wybierania.

Obiéralność.

Wyłączenie od prawa wybierania i obiéralności.

wiatowej (§§. 2., 3., 10. i 11. Ordynacyi wyborczej dla Gmin).

Oficerowie w służbie będący, i inne osoby wojskowe z tytułem oficerskim, w służbie zostające, jeżeli należą do grupy większych posiadłości ziemskich, mają wprawdzie prawo do wybierania, nie są jednak obieralnemi, prawo zaś wybierania mogą wykonywać tylko przez pełnomocników.

Koła wyborcze i miejsce wyborów.

a) dla dwóch pierwszych grup.

§. 12.

Uprawnieni do wyboru w grupie większych posiadłości wybierają w jedném kole wyborczém.

Miejscem wyborów jest siedziba Reprezentacyi powiatowej.

Te same postanowienia stosują się także do grupy najwyżej opodatkowanych z kategorii przemysłu i handlu.

b) dla Gmin miejskich.

§. 13.

W Gminie miejskiej, mającej dla siebie wybierać osobnych członków Rady powiatowej, odbywa się wybór w téjże Gminie.

Wyborcy dwóch lub kilku Gmin miejskich, połączonych dla wspólnego wyboru, tworzą jedno koło wyborcze. Miejscem wyboru jest siedziba Rady powiatowej.

c) dla Gmin wiejskich.

§. 14.

Uprawnieni do wyboru z grupy Gmin wiejskich (§§. 7. i 8.) tworzą jedno koło wyborcze.

Miejscem wyboru jest siedziba Rady powiatowej.

Rozpisanie wyborów.

§. 15.

Namiestnik rozpisuje wybory do Rady powiatowej, i zarazem oznacza dzień wyboru tak, ażeby przed tym dniem ukończone być mogły potrzebne przygotowania.

Ogólne wybory rozpisują się w ten sposób, ażeby najpierw obrani byli członkowie Rady z grupy Gmin wiejskich, a następnie z grupy Gmin miejskich, potem z grupy najwyżej opodatkowanych w kategorii przemysłu i handlu, nakoniec z grupy większych posiadłości ziemskich.

Rozpisanie wyborów ma być we wszystkich Gminach powiatu plakatami ogłoszone, i do wiadomości położonych Obszarów dworskich podane.

Spisy wyborów i karty legitymacyjne.

a) dla dwóch pierwszych grup.

§. 16.

Dla koła wyborczego większych posiadłości, niemniej dla koła wyborczego najwyżej opodatkowanych z kategorii przemysłu i handlu, sporządza polityczna Władza powiatowa listy wyborców, składa takowe do wolnego każdemu przejrzenia, i ogłasza to publicznym plakatem, z oznaczeniem prekluzyjnego terminu czternastodniowego do wnoszenia reklamacyj.

§. 17.

Reklamacje w terminie wniesione rozstrzyga polityczna Władza powiatowa w przeciągu trzech dni, i czyni niezwłocznie sprostowania za słuszne uznane i z ustawą zgodne.

W razie odmówionego sprostowania służy odwołanie się do politycznej Władzy krajowej. Odwołanie takie najdalej w przeciągu trzech dni od zawiadomienia o rozstrzygnięciu odmownem, wniesionem być ma do politycznej Władzy powiatowej, która winna przedłożyć je niezwłocznie politycznej Władzy krajowej do ostatecznego rozstrzygnięcia.

§. 18.

Skoro listy wyborców, po rozstrzygnięciu wniesionych w terminie reklamacyj, zostaną stanowczo ułożone, wyda i doręczy polityczna Władza powiatowa pojedynczym wyborcom karty legitymacyjne, zawierające numer bieżący listy wyborców, nazwisko uprawnionego do wyboru, miejsce, dzień i godzinę wyborów.

§. 19.

Polityczna Władza powiatowa winna każdego Naczelnika Gminy miejskiej, do wspólnego wyboru z innymi Gminami połączonej, zawiadomić o liczbie delegatów obrać się mających, i polecić mu, ażeby zarządził wybór przez Radę gminną.

Co do warunków ważności tego wyboru, niemniej co do postępowania przy wyborze i głosowaniu, obowiązują §§. 36. i 37. Ordynacyi wyborczej dla Gmin.

Protokół wyborczy ma być przedłożony politycznej Władzy powiatowej.

Władza ta winna skonstatować legalność aktu wyborczego w każdej Gminie, i zaciągnąć delegatów wybranych i Naczelników Gmin do listy uprawnionych do wyboru.

Jeżeli zaś okaże się potrzeba nowego wyboru delegatów, wybór ten ma być nakazany natychmiast z podaniem powodów.

§. 20.

Skoro lista uprawnionych do wyboru (§. 19.) zostanie uzupełnioną przez wybór delegatów we wszystkich gminach tej grupy, wyda i doręczy polityczna Władza powiatowa wszystkim uprawnionym do wyboru karty legitymacyjne, w §. 18. wskazane.

§. 21.

c) dla grupy Gmin wiejskich.

Postanowienia §. 19. stosują się także do wyborów z Gmin wiejskich.

§. 22.

Polityczna Władza powiatowa układa spis osób, do wyboru w grupie Gmin wiejskich, na mocy §. 8. uprawnionych, składa ten spis do wolnego każdemu przejrzenia, i ogłasza to publicznym plakatem, z oznaczeniem prekluzyjnego terminu 14dniowego do wniesienia reklamacyj.

Postanowienia §. 17. znajdują tu zastosowanie.

Po zapadłym rozstrzygnięciu reklamacyj, ułoży polityczna Władza powiatowa spis tych wyborców, i wciągnie ich do głównej listy wyborców z grupy Gmin wiejskich.

§. 23.

Skoro lista wyborców zostanie uzupełnioną przez wybór delegatów we wszystkich Gminach wiejskich, i przez wciągnięcie do niej wyborców w §. 22. wskazanych, wyda i doręczy polityczna Władza powiatowa wszystkim wyborcom karty legitymacyjne, w §. 18. wskazane.

§. 24.

Komisje wyborcze.

Wyborami kieruje Komisja wyborcza, złożona, jak następuje:

- 1) Dla grupy większych posiadłości ziemskich składa się Komisja z trzech mężów zaufania, których wyborcy z swego grona wybierają. Ci mężowie zaufania wybierają pomiędzy siebie Przewodniczącego.
- 2) W ten sam sposób składa się Komisja wyborcza dla grupy najwyżej opodatkowanych z kategorii przemysłu i handlu.
- 3) Dla Gminy miejskiej, wybierającej dla siebie osobno członków Rady powiatowej, składa się Komisja wyborcza z Naczelnika Gminy jako Przewodniczącego, i z dwóch członków, przez Radę gminną z jej grona wybranych.

- 4) Dla Gmin miejskich, połączonych do wspólnego wyboru, składa się ta Komisya z 5 mężów zaufania, których wyborcy z swego grona wybierają. Ci mężowie zaufania obierają pomiędzy siebie Przewodniczącego.
- 5) Dla grup Gmin wiejskich składa się Komisya wyborcza w sposób pod §. 4. wskazany. Przy akcji wyborczym ma być obecny Komisarz rządowy dla czuwania nad zachowaniem ustaw i nad utrzymaniem porządku.

§. 25.

Przedsiębranie wyborów.

Wybór z Gminy miejskiej, mającej wybierać dla siebie członków Rady powiatowej, odbywa się podług postanowień, zawartych w §§. 36. i 37. Ordynacyi wyborczej dla Gmin.

Wybory innych członków Rady powiatowej odbywają się w dniach, godzinach i miejscach do tego oznaczonych, bez względu na liczbę zgromadzonych wyborców. Przy tych wyborach zastosowane być mają analogiczne postanowienia §§. 35. i 37., aż włącznie do §. 48. sejmowej Ordynacyi wyborczej; jednakże Komisya wyborcza może także zarządzić głosowanie kartkami.

§. 26.

Pełnomocnik dopuszczony być może do głosowania w imieniu uprawnionego do wyboru tylko w przypadkach, niniejszą ustawą dozwolonych, i tylko wtedy, gdy się wykaże należytem pełnomocnictwem.

§. 27.

Protokół wyborczy.

Z każdego aktu wyborczego spisuje się protokół.

Po wybraniu potrzebnej liczby członków Rady powiatowej zamyka się protokół wyborczy, i podpisany przez członków Komisji wyborczej i przez Komisarza rządowego, oddaje się z wszystkimi załącznikami Przełożonemu politycznej Władzy powiatowej.

§. 28.

Certyfikaty wyborcze.

Przełożony politycznej Władzy powiatowej wydaje po przejrzeniu aktów wyborczych certyfikat wyborczy każdemu wybranemu członkowi Rady, przeciw któremu nie ma żadnego z powodów od wybieralności wykluczających, w §§. 3. i 11. Ordynacyi wyborczej dla Gmin wskazanych.

Certyfikat ten upoważnia wybranego do wstępu do Rady powiatowej, i stanowi domniemanie ważności

jego wyboru, dopóki Rada powiatowa nie orzeczy inaczej.

§. 29.

Udzielenie aktów wyborczych Radzie.

Wszystkie akta wyborcze, do których należą także akta wyboru delegatów z Gmin, winien Przewodniczący politycznej Władzy powiatowej udzielić zgromadzeniu wybranych członków Rady, certyfikatami wyborczymi zaopatrzonych. Zgromadzenie to, pod przewodnictwem członka, z swego grona obranego, rozpoznaje akta wyborcze, i rozstrzyga o przypuszczeniu wybranych.

Akta wyborcze z wyborów uzupełniających rozpoznaje Rada powiatowa. i rozstrzyga o przypuszczeniu wybranych.

Dział II.

o wyborach Wydziału powiatowego.

§. 30.

Rada powiatowa wybiera z grona swego, pod przewodnictwem członka przez siebie obranego, swego Prezesa, jego zastępcę, i swój Wydział.

§. 31.

Wybór Prezesa następuje bezwzględną większością głosujących.

Jeżeli przy pierwszym i powtórnym głosowaniu nikt bezwzględnej większości głosów nie otrzymał, nastąpi wybór między tymi dwoma członkami, którzy przy powtórnym głosowaniu najwięcej głosów otrzymali.

Przy równości głosów rozstrzyga los, kto ma być do wyboru między dwoma przedstawionymi. Głos, dany przy trzecim głosowaniu na członka do wyboru nie przedstawionego, jest nieważny.

W razie równości głosów przy wyborze między dwoma, rozstrzyga los.

W ten sam sposób wybiera się i zastępcę Prezesa.

§. 32.

Dla każdej grupy interesów w Radzie reprezentowanej, wybierają członkowie, z tej grupy obrani, z grona Rady jednego członka Wydziału. Resztę członków Wydziału obiera pojedynczo cała Rada.

Każdy z tych wyborów następuje bezwzględną większością głosujących.

Jeżeli taka większość nie da się osiągnąć, natenczas postąpić należy podług postanowień §. 31.

§. 33.

Dla każdego członka Wydziału wybiera się zastępcę w sposób w §. 32. przepisany.

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

Z drukarni K. Pillera 1866.
